

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Střední odborné učiliště Blatná U Sladovny 671, Blatná
Jméno a příjmení ředitele	Ing. Miroslav Čapek
Telefon na ředitele	383412322
E-mail na ředitele	capek@soublatna.cz

Jméno a příjmení školního metodika prevence	Ing. Bc. Lucie TEŠKOVÁ
Telefon	383412334
E-mail	teskova@soublatna.cz

Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Nad'a Hlínová
Telefon	383412328
E-mail	hlinova@soublatna.cz

	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ - I stupeň	0	0
ZŠ - II.stupeň	0	0

8leté Gymnázium – (Prima až Kvarta)	0	0
6leté Gymnázium – (Prima až Sekunda)	0	0
SŠ – ostatní	10	328
Celkem	10	328

Použité zkratky:

MPP – Minimální preventivní program

SPJ – Sociálně patologické jevy

NNO – Nestátní neziskové organizace

ŠMP – Školní metodik prevence

A. ZMAPOVÁNÍ SITUACE VE ŠKOLE, PRO STANOVENÍ CÍLŮ MPP

VSTUPNÍ INFORMACE A JEJICH ZDROJE

1. Sociální a jiné okolí školy

Cílem výchovně vzdělávacího působení v oblasti prevence sociálně patologických jevů je skutečnost, aby mládež byla odpovědná za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku,

- s posílenou duševní odolností vůči stresu, negativním zážitkům a vlivům,
- se schopností dělat samostatná (a pokud možno správná) rozhodnutí,
- se schopností týmové práce,
- schopné řešit problémy,
- podílející se na tvorbě prostředí a životních podmínek.

Dovednosti a kvality **pozitivního zdravého životního stylu** nesmí stát až na konci výchovného snažení, ale musí být součástí procesu výchovy a vzdělávání. Ne tak, že škola a rodina pouze učí zdravému způsobu života, ale musí být samy modelem a podporovat zdraví přímo v průběhu školního procesu nebo v rámci životního stylu rodiny.

Místní specifika týkající s SPJ:

Jedná se zejména o problematiku šikany a násilí, záškoláctví, drogových závislostí, alkoholismu a kouření, kriminality, vandalismu, dále pak projevů, rasismu a intolerance.

- **Problematika šikany:**

Problémové chování vzniká v důsledku neuspokojení nebo deformování základních potřeb dítěte. V této souvislosti jde velmi často o nenaplněnou potřebu lásky, komunikace a zařazení se do určitého společenství nebo o malou stimulaci k vytvoření pozitivních životních cílů. Stejně důsledky přináší nedostatečně rozvinuté schopnosti dětí žít zdravým způsobem ve skupině, ve společenství s hodnotnými mezilidskými vztahy. Šikana totálně paralyzuje výchovnou funkci skupiny a proměňuje její působení v destruktivní.

Zmapování šikany je velmi obtížné, ale zejména lehčí formy a počáteční stádia šikanování zasahují velkou část školní populace. Také popírání přítomnosti šikany a její zlehčování přispívá nejen k nevědomosti o přítomnosti šikany, ale i k nemožnosti účinně zasáhnout v oblasti prevence nebo potlačení tohoto krutého a nelítostného světa strachu a násilí.

Oblast narušování vztahů mezi žáky bude řešena v souladu s „Programem proti šikanování“.

- **Záškoláctví:**

Záškoláctví, útěky, toulky jsou jevy, které patří do kategorie poruch chování. Záškoláctví je úmyslné zameškávání školního vyučování. Žák o své vlastní vůli, většinou bez vědomí rodičů, nechodí do školy a neplní školní docházku. Jedná se vlastně o formu útěku žáka ze školy. Vyskytuje se s postupujícím věkem, zvláště v období prepuberty a puberty, kdy se počet zameškaných neomluvených hodin zvyšuje.

Záškoláctví je neklasičtější asociální poruchou u dětí, kdy se jedná o absenci ve škole bez řádného omluvení rodiči či lékařem. Záškoláctví se dopouštějí jedinci, kteří neplní nebo nejsou schopni plnit školní povinnosti a dostávají se do stresujících situací. Patří sem i skupina žáků, které škola prostě nebaví. Rozlišujeme záškoláctví, které má impulzivní charakter a záškoláctví účelové, plánované.

- **Drogová závislost, alkoholismus a kouření:**

Vysoká dostupnost a nabídka drog, alkoholu a tabákových výrobků, včetně jeho značné společenské tolerance v dospělé populaci, je příčinou jejich vzrůstající spotřeby u mládeže. Alkohol a kouření v dětství a dospívání zvyšuje riziko přechodu k dalším drogám. Tolerantní a liberální postoj části společnosti k drogám maří úsilí o preventivní působení na děti a mládež v této oblasti. Základní informace o drogách, včetně tabáku a alkoholu, musí být cíleny i na pochopení toho, jaké zdravotní, psychické, ale i sociální a materiální škody působí jejich zneužívání.

- **Kriminalita:**

Jedním z nejzávažnějších problémů ve vývoji kriminality je trestná činnost mládeže. Mladí pachatelé rozšiřují okruh osob, potenciálních nositelů nebezpečí páchaní trestné činnosti i v budoucnosti. Krádeže, zejména mobilních telefonů, a ničení školního majetku, jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze v prostředí škol setkat.

Trestná činnost mládeže je vážným společenským problémem a jejímu řešení by se proto měla v budoucnu věnovat ještě větší pozornost.

- **Vandalismus:**

K vandalismu dochází na škole zejména anonymně jako šikana. Žáci nemají vztah k cizím věcem, těch si neváží a v souvislostech s jejich působením na škole - „ukázat se před ostatními“ ničí školní zařízení.

- **Rasismus a intolerance:**

Rasismus je základním východiskem odrůd extremismu a je založen na ideologii vycházející z biologické teorie zdůrazňující význam rasových znaků a rozdílů mezi rasami. Podstatu člověka spatřuje především v těchto znacích. Vychází z přesvědčení o nadřazenosti "bílé rasy" (často užší skupiny jejich příslušníků) nad ostatními druhy "méněcenných ras", o její předurčenosti k nadvládě.

Intolerance - je nesnášenlivost, nedostatek úcty k jiným způsobům chování a jednání, nedostatek respektu k jinému přesvědčení či víře než je naše. Projevuje se zákazem odlišných způsobů chování či názorů než jsou naše vlastní. Může také znamenat, že se s některými lidmi nezachází odpovídajícím způsobem (např. kvůli sexuální orientaci).

- **Hazardní hráčství:**

Hazardní hraní či hráčství lze označit jakékoliv jednání, které vyžaduje nevratné investice s vidinou zisku založeného na náhod nebo nejistém výsledku. Součástí tohoto chování je představa rychlého získání peněz nebo jiných hmotných výher a nastavení pravidel hazardních her tak, že jsou z dlouhodobého hlediska nevýhodné pro sázející a vytváření bludný kruh.

Do hazardního hraní patří například peněžité nebo věcné loterie, tomboly, číselné loterie bingo, kurzové, dostihové a jiné sázení, sázkové hry v kasinu, karetní hry a sázkové hry na internetu apod.

Poměrně novým a častým jevem u mladých lidí je on-line hazardní hraní. Jedná se o službu spojenou s peněžitým vkladem do hazardní hry, loterie nebo sázky, která je poskytována na dálku prostřednictvím internetu. Je nebezpečné zejména proto, že může být provozována dlouhou dobu velmi skrytě, je takřka všude dostupné, manipuluje se pouze s virtuálními penězi. Dalším rizikem je pouze formální kontrola minimálního věku 18 let.

Specifika žáků navštěvujících školu:

Žáci na SOU jsou často z rizikovějšího prostředí, někdy i sociálně slabších rodin. Jsou daleko náchylnější k negativním jevům ve společnosti, užívání drog – nutnost prevence sociálně patologických jevů. Žáci přicházejí na SOU do styku se staršími spolužáky, jsou snadno manipulovatelní, získávají nové zkušenosti – dobré i špatné návyky, jsou pod vlivem starších spolužáků, před kterými se mnohdy snaží zviditelnit a to i za cenu, že se mohou uchýlit k různým negativním projevům (drogy, alkohol, kriminalita, hráčství, šikana, tabák, medikamenty, atd.).

Žáci se snaží řešit mnoho nových problémů, jsou nezkušení, ve třídním kolektivu se neznají, snaží si nově formovat své postoje, jsou velmi náchylní k uhnutí z té správné cesty.

Spolupráce s okolím školy:

V rámci prevence SPJ SOU Blatná spolupracuje zejména s MěÚ Blatná, Pedagogicko psychologickou poradnou Strakonice - metodikem prevence, OO PČR Blatná, OŘ PČR Strakonice. Besedy a preventivní akce jsou zabezpečovány v součinnosti s Do Světa Strakonice, Jaroslav Dušek – právní minimum, Kcentrum Strakonice, THEIA - krizové centrum o.p.s. České Budějovice a předmanželská poradna Strakonice - PhDr. Doležalová.

Jako slabé místo spolupráce je možno uvést tu skutečnost, že SOU Blatná nemá dostatek informací o jednotlivých žácích, jak žijí a chovají se mimo školu.

2. Informace od pedagogů

Na SOU Blatná je oblasti SPJ věnována dostatečná pozornost. Přesto vzhledem ke specifice některých žáků se mezi žáky vyskytují následující problémy, na které by se měla škola více zaměřit. Jsou to zejména:

- Záškoláctví
- Kouření v areálu SOU
- Vandalismus
- Užívání drog mimo areál školy.

Informace byly získány formou dotazníku.

3. Informace od rodičů

Informace od rodičů jsou získávány průběžně osobně či telefonickým kontaktem. Z reakcí rodičů vyplývá, že oblast SPJ na SOU Blatná hodnotí kladně. Na SOU jsou ale i žáci, u kterých se rodiče příliš nezajímají o jejich studijní výsledky ani o dění na učilišti. Rodiče vidí u žáků jako největší problém záškoláctví. S některými žáky mají rodiče problémy ve výchově, při kontaktu s pedagogickými pracovníky uvádějí, že si s dítětem nevědí rady. Jako možný způsob řešení problému vidí rodiče neustálou kontrolu dítěte (cestou rodičů, peg. pracovníků – třídních učitelů).

Informace jsou od rodičů získávány zejména osobním kontaktem (třídní schůzky, telefonní kontakt).

Rodiče žáků prvních ročníků hodnotí vysoce kladně pořádané adaptační kurzy na začátku školních roků.

4. Informace od žáků

Žáci většinou hodnotí kladně pořádané akce, zejména pak adaptační kurzy, které škola pořádá již osmý rok. Během těchto akcí vystupují žáci aktivně, do programu se zapojují. Sociální klima ve třídě hodnotí jako dobré, žáci si nemyslí, že by na škole docházelo k narušování vztahů. Mezi žáky jsou vytvořeny kamarádské vazby. Od žáků nebyly zjištěny náměty k větší spokojenosti na škole (kromě různých nereálných úlev, které jsou v rozporu se zákony či školním řádem).

Informace od žáků jsou získávány průběžně během třídnických hodin, diskusí s pedagogy, preventivních akcí či dotazníky.

5. Hodnocení MPP minulého školního roku

Z hodnocení MPP za uplynulý školní rok vyplývá, že největší problémy z oblasti SPJ byly na SOU Blatná: záškoláctví, kouření žáků v areálu školy. Vzhledem ke skladbě žáků, kteří na SOU nastupují,

jejich sociálnímu složení (řada žáků je z rozvráceného manželství, žijí jen s jedním rodičem, ...) je předpoklad, že výše uvedené problémy SPJ budou přetrvávat i v následujícím školním roce.

Z preventivních aktivit lze vysoce kladně a efektivně hodnotit adaptační kurzy pro první ročníky. Žáci se na začátku školního roku lépe poznají, mimo areál SOU, vytvářejí se mezi nimi kamarádské vztahy (mj. předcházení šikanování,...). Do adaptačních kurzů je zařazena i prevence drogové závislosti, alkoholismu a kouření u žáků. Tato aktivita je řešena formou vyvolaných zážitků - prožitků, což se jeví jako nejefektivnější metoda. V adaptačních kurzech by se mělo dále pokračovat.

V preventivní činnosti na SOU je postupováno systematicky, to znamená, že od prvních ročníků až do třetích ročníků jednotlivá témata akcí na sebe navazují, s kolektivy pracují stejní lidé, kteří si u žáků získali důvěru.

B. CÍLE VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Stanovení úkolů pro SOU

Základním nástrojem prevence jsou **preventivní programy**, které jsou komplexním systémovým prvkem v realizaci preventivních aktivit.

Ředitel školy

- vytváří podmínky pro realizaci prevence v oblasti sociálně patologických jevů
- pověřuje vhodného pracovníka funkcí školního metodika prevence
- zodpovídá za soustavné vzdělávání pracovníků školy nebo školského zařízení v oblasti prevence
- zajišťuje spolupráci s rodiči, popř. zákonnými zástupci v oblasti prevence
- sleduje efektivitu jednotlivých preventivních aktivit
- zajistí zakotvení preventivních opatření proti sociálně patologickým jevům v řádu školy nebo školského zařízení
- provádí příslušná opatření při výskytu sociálně patologických jevů ve škole nebo školském zařízení

Školní metodik prevence

- koordinuje realizaci preventivních programů na SOU
- podílí se na soustavném vzdělávání pracovníků školy v oblasti prevence
- zajišťuje autoevaluaci (dosahování obecných vzdělávacích cílů i konkrétních cílů v hodinách) procesu a výsledků preventivních programů
- spolupracuje s okresním metodikem
- podílí se na opatřeních při výskytu sociálně patologických jevů na SOU
- pokud je třeba, podílet se s výchovným poradcem a PPP Strakonice na vypracování a předložení žákům sociometrický průzkum.

Vyplývající úkoly

- 1. vytvoření vhodného prostředí a konkrétních programů pro volný čas žáků, zejména pak na domově mládeže**
 - pro zábavu, hry, sport a relaxaci využívat dostupná zařízení (sál DM, posilovnu, kulečnickový stůl, pokoj vybavený počítači, tělocvičnu, venkovní hřiště)
 - pro sebevzdělávání využívat učebnu vybavenou výpočetní technikou (kroužek výpočetní techniky)
 - pro zlepšení informovanosti doplnit klubovnu DM dostupnou literaturou, videopořady se zaměřením na zdravý životní styl, prevenci v oblasti pohlavních chorob a AIDS, prevence zneužívání drog, patologické hráčství a šikany
 - účastnit se v průběhu školního roku co největšího počtu sportovních soutěží, sportovní činnost zaměřit k přípravě na tyto soutěže
 - v oblasti kultury zajistit návštěvu divadelních představení, koncertů a výstav podle zájmu žáků.

- 2. poskytování informací o rizicích spojených s užíváním drog**
 - v rámci hodin občanské nauky a základů společenských věd vyčlenit v každém ročníku volné hodiny pro problematiku prevence zneužívání drog, při tom využívat dostupnou literaturu
 - postupně u všech ročníků pořádat přednášky zaměřené na zdravý životní styl, prevenci drogových závislostí, prevenci šíření AIDS, vztahy mezi rodiči a dětmi, vztahy mezi mládeží.

- 3. opatření pro zlepšení vzájemné komunikace a spolupráce mezi pracovníky učiliště, rodinou, policií a městem**
 - důsledně dodržovat školní řád týkající se zákazu nošení, držení, distribuce, užívání návykových látek a kouření v areálu učiliště a na akcích pořádaných učilištěm, třídní učitelé prokazatelně seznámí žáky se školním řádem
 - všichni pedagogičtí pracovníci a výchovný pracovník budou spolupracovat se zákonnými zástupci žáka a dalšími institucemi (PČR, město) při přípravě a realizaci preventivních akcí, dále sledovat patologické jevy jako: zneužívání drog a alkoholu, záškoláctví, šikana, vandalismus a další formy nežádoucího chování spadající do oblasti společensko patologických jevů – **k tomu navrhnout cílená opatření**
 - vytvářet tlak na policii a město, aby bylo důsledně postihováno porušení zákazu nalévání alkoholických nápojů nezletilým v restauračních zařízeních.

- 4. postoj a osobní příklad všech pracovníků učiliště**
 - nepřehlížet, netolerovat prohřešky žáků proti řádu učiliště hlavně při porušování zákazu nošení, držení, distribuce a užívání návykových látek.
 - při porušení tohoto zákazu navrhnout nebo přímo udělovat výchovná opatření
 - zaujímat jasné a správné postoje před kolektivem třídy, výchovné skupiny k negativním projevům žáků
 - důsledně dodržovat dozor nad žáky na všech úsecích výuky, výchovy a akcích pořádaných učilištěm.

C. SPOLUPRÁCE S OKOLÍM ŠKOLY

Organizace	Jméno odborníka	Kontakt (adresa, telefon, e-mail)
PPP Strakonice speciální pedagog, metodik prevence	Jan Hynek	Metodik prevence tel. 727 962 263 metodik.strakonice@pppcb.cz
Policie ČR - Územní odbory Strakonice	tisk. mluvčí Jaromíra Nováková 720 513 321, 724 250 841	Policie ČR - Územní odbory Strakonice Plánkova 629, 386 01 Strakonice tel. 974 237 111
Policie ČR - Obvodní oddělení Blatná	Martin Tůma – preventista policie ČR 603 345 951	Policie ČR - Obvodní oddělení Blatná J.P. Koubka 22, 388 01 Blatná tel.383 422 005
Městská policie Blatná		Městské policie Blatná Zahradnická 171 388 01 Blatná m.policie@mesto-blatna.cz tel. 383 423 467
Městský úřad Blatná Komise pro výchovu a vzdělávání	Ing. Eva Linhartová - garant	Městský úřad Blatná, T.G.Masaryka 322, 388 11 Blatná tel. 383 416 111 mesto@mesto-blatna.cz
Městský úřad Blatná Komise prevence kriminality	Kateřina Malečková 606 683 234 maleckovak@mesto-blatna.cz Jan Hromada, DiS. - garant	Městský úřad Blatná, T.G.Masaryka 322, 388 11 Blatná tel. 383 416 111 mesto@mesto-blatna.cz
Občanské sdružení THEIA Č: Budějovice	Bc. Radka Foitlová Od šk. r. 2017/18 Bc. Lucie Maříková marikova@theia.cz	THEIA - krizové centrum o.p.s Mánesova 11/3b České Budějovice 370 01 tel: 773 656 583 E-mail: foitlova@theia.cz www.theia.cz

<p>Kontaktní centrum Strakonice</p> <p>Miloš Kolman kolman@prevent99.cz 601 531 511</p>	<p>Mgr. Daniel Randák Bc. Eva Gruberová</p> <p>kcst@prevent99.cz</p>	<p>KONTAKTNÍ CENTRUM PREVENT STRAKONICE Komenského 174 386 01 Strakonice Tel: 383 322 357 E-mail: kacko@os-prevent.cz Skype: prevent.kackost</p>
<p>ELIO, o. s.</p>	<p>Mgr. Lukáš Dastlík - ředitel Mgr. Jana Kohnová Čapková Lucie 731 374 498 lucie.capkova@elio.cz</p>	<p>Elio, o. s. Dražejov 17 386 01 Strakonice Tel.: 773 125 255 E-mail: jana.kohnova@elio.cz</p>
<p>Manželská a předmanželská poradna Strakonice</p>	<p>PhDr. Adéla Doležalová 724 046 602</p>	<p>Manželská a předmanželská poradna Strakonice Pod Hradem 9 386 01 Strakonice tel:383 334 252 info@manzelskaporadna-strakonice.cz</p>
<p>Do světa</p>	<p>Josef Hruška hruska@dosveta.org Š. Schwartz 607 652 862 – ředitel Š. Bláhová 791 912 696 stepanka@dosveta.org</p>	<p>Heydukova 349 386 01 Strakonice 725 373 864 www.dosveta.org</p>
<p>Portus Prachatice</p>	<p>Ing. Petr Šmíd 722 928 192 Š. Bláhová 722 049 751</p>	<p>Velké náměstí 14 383 01 Prachatice reditel@portusprachatice.cz</p>